

SXEDIO.H45

27.7.1960: Ο ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΕΡΝΣΤ ΦΟΡΤΣΧΟΦ ΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ. Ο ΙΔΙΟΣ ΑΡΝΕΙΤΑΙ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΝΑΖΙΣΤΗΣ

Στις **27 Ιουλίου 1960** ο Πρόεδρος Μακάριος και ο αντιπρόεδρος Φαζίλ Κουτσιούκ σε κοινή ανακοίνωση τους ανέφεραν ότι συμφώνησαν στο διορισμό του γερμανού Ερνστ Φόρτσχοφ, ως Προέδρου του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου της Δημοκρατίας.

Το ελληνοκυπριακό μέλος θα ήταν ο Μιχαλάκης Τριανταφυλλίδης και το τουρκοκυπριακό ο Μεχμέτ Νετζιαττί Μουνίρ.

Ταυτόχρονα την ίδια ημέρα στην παρουσία του Κυβερνήτη Σερ Χιου Φουτ, ορκίσθη ως Προσωρινός Αρχιδικαστής της Κύπρου ο Μεχμέτ Ζεκκιά.

Με τον τρόπο αυτό συμπληρωνόταν ένα κενό στον τομέα της Δικαιοσύνης κι' έτσι ο βρετανός Αρχιδικαστής Σερ Πάτζερ Μπερκ και ο δικαστής Σερ Ντέϊνιντ Εντουαρτ αναχώρησαν από την Κύπρο.

Με την ίδια απόφαση καταργήθηκαν και τα ειδικά δικαστήρια που είχαν συσταθεί στο νησί κατά την περίοδο της έκτακτης ανάγκης.

Η απόφαση για διορισμό του γερμανού Δικαστή προκάλεσε θύελλα γιατί πολλοί ισχυρίζονταν ότι ήταν ναζιστής.

Αφορμή ήταν ένα μικρό συγγραμμά του για το "ολοκληρωτικό κράτος στη Δημοκρατία της Βαϊμάρης που έγραψε το **1933.**"

Ο Πρόεδρος Μακάριος και ο Φαζίλ Κουτσιούκ ανησύχησαν από τις κατηγορίες κι έσπευσαν με τηλεγράφημά τους προς τον γερμανό νομομαθή να τους ενημερώσει για τα όσα του καταμαρτυρούνταν και αν πραγματικά είχε ιδεολογική συγγένεια με το Ναζιστικό Κίνημα. Κι αυτό γιατί ο καθηγητής Φόρτσχοφ θα ήταν ο θεματοφύλακας και ερμηνευτής του Συντάγματος της Κυπριακής Πολιτείας.

Ο επίσημος διορισμός του καθυστέρησε για

αρκετό χρονικό διάστημα μέχρι που οι δυο πολιτειακοί άρχοντες να πάρουν τις απαιτούμενες πληροφορίες.

Στις **26** Αυγούστου **1960** η εφημερίδα της Λευκωσίας "Ελευθερία" έγραφε σε ανταπόκριση της από το Λονδίνο ότι ο διορισμός του καθηγητή Φόρτσχοφ ήταν ακόμη αμφίβολη.

Ωστόσο οι πληροφορίες τις οποίες πήραν οι δυο Κύπριοι πολιτειακοί αξιωματούχοι φαίνεται ότι τους ικανοποίησαν και την επομένη, **27** Αυγούστου ανακοίνωσαν ότι ο διορισμός του ήταν οριστικός.

Με την απόφαση άνοιγε ο δρόμος για να έλθει στο νησί ο γερμανός καθηγητής ο οποίος στις **29** του μηνός μόλις πάτησε το πόδι του στην Κύπρο έδωσε διάσκεψη τύπου όπου αρνήθηκε τις κατηγορίες ότι υπήρξε ποτέ του ναζιστής.

Είπε ότι ουδέποτε έπαιρνε μέρος σε παραστάσεις ή διαδικασίες του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος της Γερμανίας (χιτλερικού) και ότι πάντοτε προέβαλλε διάφορες δικαιολογίες και προσχήματα για να μη παρίσταται σ' αυτές, ενώ έδωσε στη δημοσιότητα βιογραφικό του σημείωμα με το οποίο καταδεικνυόταν ότι είχε καταδιωχθεί από τους ναζιστές.

Σε ερώτηση σχετικά με όσα είχε αναφέρει ο γερμανός Φράγκελ που τον κατηγορήσει ότι με το σύγγραμμά του "Ολοκληρωτικό κράτος" υποστήριζε το Ναζισμό απάντησε:

"Στο βιβλίο μου αυτό το οποίο έγραψα το **1933** εξέφραζα ελπίδα για την "ευόδωση της Ένωσης της Γερμανίας υπό το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα. Η εργασία αυτή είναι δυνατό να καταστεί νοητή μόνο στο πλαίσιο της ολοκληρωτικής κατάπτωσης του καθεστώτος της Βαϊμάρης. Πίστευα ότι η διάλυση αυτή θα μπορούσε να αποφευχθεί με τη συγκέντρωση των εξουσιών υπό από το κράτος. Εξ άλλου το βιβλίο μου το οποίο καταλαμβάνει μόνο **48** σελίδες γράφτηκε σε ένα χρόνο κατά τον οποίο κανένας γερμανός δεν μπορούσε να προβλέψει το αίσχος του Χίτλερ".

Εχω είπει την τιμή να είμαι από τους πρώτους οι οποίοι αναγνώρισαν το γεγονός αυτό.

Ο Γερμανός καθηγητής είπε ότι από το 1933 σε κανένα βιβλίο του δεν γινόταν λόγος υπέρ του Ναζισμού και ούτε υπάρχει γραμμή που να υποστηρίζει τα εγκλήματα και τις βιαιότητες του Χίτλερ.

Πριν δώσει απαντήσεις στα ερωτήματα των δημοσιογράφων ο καθηγητής Φόρτσοφ έκαμε την ακόλουθη δήλωση:

"Όταν πάτησα το πόδι μου στο κυπριακό έδαφος, αισθάνθηκα ιδιαίτερη συγκίνηση. Πρόκειται να αναλάβω ένα έργο, το οποίο δεν διεκδίκησα προσωπικά. Παρ' όλα αυτά η ανάγκη του λειτουργήματος αυτού με καθιστά ευτυχή. Στην Αϊδελβέργη (ή Χαϊδελβέργη) είμαι λειτουργός μιας πανεπιστημιακής έδρας, οι δε προκάτοχοί μου στην έδρα αυτή ήταν από τις επιφανέστερες προσωπικότητες του κλάδου μου. Γι' αυτό δεν είχα κατ' αρχήν τη διάθεση να εγκαταλείψω την έδρα αυτή. Παρ' όλα αυτά θα κατανείμω το χρόνο μου για τους ακόλουθους λόγους: Εχω ταξιδεύσει σε πολλά μέρη, αλλά σε καμμιά χώρα του κόσμου δεν αισθάνθηκα το σύνδεσμο τον οποίο αισθάνθηκα στην Ελλάδα και την Τουρκία. Κατά τη διάρκεια της διδακτικής μου ζωής στην Αθήνα και την Αγκυρα, μου γεννήθηκαν αισθήματα συμπάθειας, όχι μόνο προς ορισμένα πρόσωπα αλλά για ολόκληρο το λαό. Για τους λόγους αυτούς ανέλαβα το έργο αυτό, το οποίο συνίσταται σε προσπάθεια συμφιλίωσης και αρμονικής συμβίωσης των δυο κοινοτήτων. Σας βεβαιώνω ότι δεν θα δεχόμουν κανένα άλλο παρόμοιο λειτουργήμα".

Ο γερμανός καθηγητής που είχε χαρακτηρίσει σύμφωνα με την εφημερίδα "Ελευθερία" (30.8.1960) το κυπριακό σύνταγμα πολύπλοκο απαντώντας σε ερώτηση αν αυτό θα λειτουργούσε είπε:

" Το Σύνταγμα είναι εφαρμόσιμο υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

ΠΡΩΤΟ: Υπό την προϋπόθεση της νομιμότητας των ενεργειών των φορέων της εξουσίας, και

ΔΕΥΤΕΡΟ: Της ύπαρξης καλής συνεργασίας μεταξύ των μελών του συνταγματικού δικαστηρίου.

Συνήθως, πρόσθεσε, τα συντάγματα έχουν

ουσιαστικό περιεχόμενο τον τρόπο και τη διαδικασία της διαμόρφωσης της πολιτικής βούλησης. Το Κυπριακό σύνταγμα επί πλέον στο κέντρο του έχει το θέμα προάσπισης μιας μειονότητας. Στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Γερμανία λαμβάνονται πρόνοιες στο σύνταγμα για την προστασία των μειονοτήτων, αλλά στην Κύπρο το θέμα αυτό αποτελεί βασική επιδίωξη του συντάγματος.

Ο κ. Φόρτσοφ απαντώντας σε άλλη ερώτηση είπε ότι σε καμιά άλλη χώρα του κόσμου δεν λειτουργεί σύνταγμα παρόμοιο με το σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σε άλλη ερώτηση είπε ότι δεν προτίθετο να πάρει μέτρα εναντίον όσων τον κατηγορήσαν γιατί το κύρος του δεν επιδεχόταν αμφισβήτηση στη Γερμανία.

Είπε ακόμη ότι το **1935** κατά τη διάρκεια επιστημονικής ομιλίας του στο Αμβούργο διατύπωσε την άποψη ότι ο δικαστής οφείλει να εφαρμόζει μόνο το Νόμο και να μη επηρεάζεται από τα **25** σημεία της ναζιστικής θεωρίας. Σαν αποτέλεσμα της ομιλίας του αυτής, είπε, κλήθηκε σε απολογία και διατάχθηκε να εγκαταλείψει το Αμβούργο.

Σε άλλη ερώτηση είπε ότι κατά τη διάρκεια της ναζιστικής περιόδου είχε δώσει βοήθεια σε Εβραίους, οι οποίοι τώρα είναι εγκαταστημένοι στην Αγγλία.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Σύμφωνα με βιογραφικό σημείωμα του καθηγητή Ερνστ Φόρτσοφ που δόθηκε στη δημοσιότητα από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ο κ. Φόρτσοφ είχε γεννηθεί το **1902**. Ο πατέρας του ήταν ιερέας της Ευαγγελικής εκκλησίας.

Σπούδασε νομικά στο Ρίμπεργκ, Μάρμπεργκ και Βόνη.

Το **1925** έγινε διδάκτωρ της νομικής του Πανεπιστημίου της Βόνης.

Το **1928** εισήλθε στο δικαστικό σώμα αφού και το **1930** έγινε βοηθός καθηγητή του Πανεπιστημίου του

Φρίμπεργκ.

Το **1933** διορίστηκε καθηγητής του Πανεπιστημίου της Φραγκούρτης, αλλά έχασε την έδρα του λόγω σύγκρουσης με το εθνικοσοσιαλιστή (Ναζιστή) Πρύτανη του Πανεπιστημίου.

Στη συνέχεια διορίστηκε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου αλλά υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει την έδρα του επίσης λόγω της πολιτικής διαφωνίας του με τον Εθνικοσοσιαλιστή διευθυντή των Νομικών Υπηρεσιών του Αμβούργου.

Το **1936** διορίστηκε καθηγητής του Πανεπιστημίου Κανιγκαμεργκ και το **1941** καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης, αλλά η Κρατική Μυστική Αστυνομία δεν επέτρεψε σ' αυτόν την εκτέλεση των καθηκόντων του για το λόγο ότι κατά το χρόνο εκείνο ήταν νομικός σύμβουλος της γερμανικής Ευαγγελικής Εκκλησίας και υπό την ιδιότητα του αυτή είχε πολλές φορές εκφέρει γνώμες κατά της παράνομης ανάμιξης του Ναζιστικού κράτους στις υποθέσεις της Ευαγγελικής Εκκλησίας.

Το **1943** το Πανεπιστήμιο της Αϊδελβέργης, ύστερα από πολλές δυσκολίες, έτυχε να εξασφαλίσει άδεια όπως τον διορίσει καθηγητή, έκτοτε δε παραμένει εκεί ως καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου της γενικής Θεωρίας του Δημόσιου δικαίου και του Διοικητικού Δικαίου.

Το πιο γνωστό του βιβλίο το οποίο χαίρει διεθνούς φήμης αναφέρεται στο Διοικητικό Δίκαιο. Για το έργο του αυτό, ο καθηγητής Φόρτσχοφ προσπαθεί να τονίσει την καθολική σπουδαιότητα του κράτους του νόμου στα διοικητικά ζητήματα.

Το βιβλίο του ανατυπώθηκε οκτώ φορές μέσα σε εννέα χρόνια.

Ο Καθηγητής Φόρτσχοφ είναι πολυγραφότατος συγγραφέας και ασχολήθηκε με μεγάλη ποικιλία νομικών θεμάτων.

Ενα από τα συγγράμματα του το οποίο προκάλεσε ζωνρές συζητήσεις είναι το βιβλίο με τίτλο "ολοκληρωτικό κράτος".

Το βιβλίο εκδόθηκε το **1933** κατά το χρόνο της

κατάργησης του συντάγματος της Βαϊμάρης οπότε το Γερμανικό κράτος αποσυντίθεται. Στο βιβλίο αυτό εκφραζόταν η γνώμη και η ελπίδα ότι η τάξη μπορούσε να αποκατασταθεί και πάλι με τη χορήγηση στο κράτος εκτεταμένων εξουσιών.

Οι ελπίδες του, καθώς και οι ελπίδες ολόκληρου του γερμανικού Έθνους σχετικά με αυτό, κατέρρευσαν μέσα σε χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός έτους, λόγω της διαγωγής του ο Αδόλφου Χίτλερ και των συνεργατών του.

Εκτοτε, και παρόλες τις διώξεις οι οποίες επηρέασαν σοβαρά τη σταδιοδρομία του παρέμενε πιστός στο έργο της αποναζικοποίησης της Γερμανίας.